

INHOUDSOPGAVE

Op reis door België, aardrijkskundig leesboek, door A(braham) **HANS** (Antwerpen ; Lode Opdebeek, boekhandellar-uitgever ; z.d. = 107-II bladzijden). Eerste deeltje : Antwerpen - De Kempen - De beneden Schelde - De Rupelstreek.

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **14** hoofdstukken die **GRATIS** te downloaden zijn.

Ontdek « **De reisgenoten** », hoofdstuk **1**, bladzijden 5-7 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%201.pdf>

Ontdek « **Eerste wandeling door Antwerpen** », hoofdstuk **2**, bladzijden 7-17 :

<https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%202%20EERSTE%20WANDELING%20DOOR%20ANTWERPEN.pdf>

Worden behandeld : De Middenstatie. — Het Paleis des Konings. — Het huis van Rubens. — De Beurs. — De Groenplaats. — Het Standbeeld van Rubens. — De Hoofdkerk. — Op den Toren. — De putkevie van Massijs. — De Brabofontein. — Het Stadhuis. — De Gildenhuisen. — Het Standbeeld van Conscience.

Men vindt er volgende afbeeldingen : Middenstatie (blz. 8), Beurs van Antwerpen (blz. 9), Groenplaats te Antwerpen (blz. 9), O.-L. Vrouwekerk van Antwerpen (blz. 12), reus Antigon bij de Schelde (getekend **E.V.O. voor Edmond Van Offel** ; blz. 15 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 7, met tekst : « *Hij was hard voor de schippers* »), Stadhuis van Antwerpen (blz. 16 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 183), Beeld van Conscience (blz. 17).

De afbeeldingen, die niet E.V.O. (voor Edmond Van Offel) of E. H. (voor E. Hans, GEEN familielid

van de schrijver) worden getekend, zijn misschien aan Emiel WALRAVENS (1879-1914) te wijten.

Raadpleeg **GOORDEN**, Bernard ; « **Welke pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) waren in Abraham **HANS'** *Antwerpen in zijn verleden* (1907) ? ... / Quels dessins d'Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) se trouvaient dans *Antwerpen in zijn verleden* (1907) d'Abraham **HANS** ? ... » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLEDEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

Link naar Franstalige vertaling (**soms met een paar andere afbeeldingen**) :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%202%20PROMENADE%20DANS%20ANVERS.pdf>

Ontdek « **Tweede wandeling in Antwerpen** », hoofdstuk **3**, bladzijden 18-29 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%203%20TWEEDE%20WANDELING%20IN%20ANTWERPEN.pdf>

Worden behandeld : de Sint Jacobskerk — Een praatje over den Handel. — Op het terras. In het Steen. — Over loodsen. — Een bezoek aan eene Red star boot. — Langs de dokken.

Men vindt er volgende afbeeldingen : het Steen te Antwerpen (getekend **E.H. voor E. Hans ***, blz. 12; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 9), Congo-boot bij vertrek (getekend **E.H.**, blz. 22 ; ook verschenen in « **Kerlingaland** », blz. 163) ; transatlantieker (blz. 23 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 173 ; ook verschenen in « **Kerlingaland** », blz. 162) ; Napoleon (blz. 24 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 145 ; ook verschenen in « **Kerlingaland** », blz. 157) ; kranen (blz. 25) ; droogdok (blz. 26 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 193) ; een hoekje uit het oude Antwerpen (blz. 27).

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%203.pdf>

INHOUDSOPGAVE

van Abraham **HANS' De Schelde vrij !**

(*verhalen van de Schelde* ; 1910)

+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **26** hoofdstukken die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/SCHELDE%20VRIJ%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAVE%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKEN%20CHAPITRES%2001-26%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

INHOUDSOPGAVE

Van Abraham **HANS' Kerlingaland**
+ **register afbeeldingen**
met **INTERNET links** naar de **22** hoofdstukken
die **GRATIS** te downloaden zijn.

[http://www.idesetautres.be/upload/KERLINGALAN
D%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAV
E%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKE
N%20CHAPITRES%2001-
25%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGE
N%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/KERLINGALAN
D%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAV
E%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKE
N%20CHAPITRES%2001-
25%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGE
N%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf)

Raadpleeg **GOORDEN**, Bernard ; « Welke **pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) waren in Abraham **HANS' Antwerpen in zijn verleden** (1907) ? ... / Quels dessins d'Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) se trouvaient dans **Antwerpen in zijn verleden** (1907) d'Abraham **HANS** ? ... » :

[http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WAL
RAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIO
NS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLE
DEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOOR
DEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WAL
RAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIO
NS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLE
DEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOOR
DEN.pdf)

Bernard **GOORDEN** ; « *Is B. H. HANS dezelfde illustrator als E. HANS * ? ...* » :

[http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20
EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN
%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20
EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN
%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf)

Ontdek « **Tweede dag in Antwerpen** », hoofdstuk **4**, bladzijden 29-34 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20>

[HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%204%20TWEEDE%20DAG%20IN%20ANTWERPEN.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%204%20TWEEDE%20DAG%20IN%20ANTWERPEN.pdf)

Worden behandeld : De Dierentuin. — Op de Gemeenteplaats. — Door het park. — De Nationale bank. — Het Gerechtshof. — Het Museum. — Het Handelsinstituut. — De Schelde vrij.

Men vindt er volgende afbeeldingen : « bakker Temmerman * » (blz. 31 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 124) ; « hoekje uit het oude Antwerpen – vleeschhuis » (blz. 33).

De afbeeldingen, die niet E.V.O. (voor Edmond Van Offel) of E. H. (GEEN familielid van de schrijver) worden getekend, zijn misschien aan Emiel WALRAVENS (1879-1914) te wijten.

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Edmond **VAN OFFEL** (1871-1959) : **2**) model van een afbeelding (« bakker Temmerman ») uit / modèle d'une illustration (« boulanger Temmerman ») de **Fransche furie in** / dans **Geschiedenis van België** (1845) **van** / de Hendrik / Henri CONSCIENCE :

<http://www.idesetautres.be/upload/EDMOND%20VAN%20OFFEL%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002%20MODEL%20BAKKER%20TEMMERMAN%20BGOORDEN.pdf>

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20>

[HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE
%201%20CHAPITRE%204.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%205%20WAT%20MIJNHEER%20FRANKEN%20VAN%20DE%20SCHELDE%20VERTELDE.pdf)

Ontdek « *Wat mijnheer Franken van de Schelde vertelde* », hoofdstuk **5**, bladzijden 34-39 :

[http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20
HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%20
01%20HOOFDSTUK%205%20WAT%20MIJNHEE
R%20FRANKEN%20VAN%20DE%20SCHELDE%
20VERTELDE.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%205%20WAT%20MIJNHEER%20FRANKEN%20VAN%20DE%20SCHELDE%20VERTELDE.pdf)

Worden behandeld : Iets over de Schelde van haar oorsprong tot Antwerpen. — Berg- en vlaktestroommen. — De Schelde in vroegerentijd. — De bevaarbaarheid der Schelde. — Van Antwerpen naar de Zee. — Quarantaine.

Men vindt er volgende afbeeldingen : 2 kaarten « de Scheldemond » (blz. 36) en « de monden der Schelden in 1300 » (blz. 37 ; ook verschenen in « *Schelde vrij* », blz. 19 ; ook verschenen in « *Kerlingaland* », blz. 33) ; « een dorpje aan de Scheldemond » (blz. 38 ; ook verschenen in « *Schelde vrij* », blz. 27).

Link naar Franstalige vertaling :

[http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20
HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE
%201%20CHAPITRE%205.pdf](http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%205.pdf)

Ontdek « *Nog in Antwerpen — een reisje in den omtrek* », hoofdstuk **6**, bladzijden 39-42 :

[http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20
HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%20
01%20HOOFDSTUK%206%20NOG%20IN%20AN](http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%206%20NOG%20IN%20AN)

[TWERPEN%20EN%20REISJE%20IN%20OMTRE
K.pdf](#)

Worden behandeld : Het Plantijn-museum. — Berchem. — Borgerhout — Diamantslijpers.

Er zijn GEEN afbeeldingen.

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%206.pdf>

Ontdek « *Van Antwerpen over Hoboken naar Temsche* », hoofdstuk **7** (**eerste deel**), bladzijden 43-55 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%200HOOFDSTUK%207A%20VAN%20ANTWERPEN%20OVER%20HOBOKEN%20NAAR%20TEMSCHE.pdf>

Worden behandeld : De petroleumtanks. — Eene scheepswerf. — Hoboken en Hemixem. — Rupelmonde. — Over Zoutziederijen. — Temsche. Men vindt er volgende afbeeldingen : galei (blz. 44 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 12) ; schip uit de 14^e eeuw (blz. 45 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 21 ook verschenen in « **Kerlingaland** », blz. 24) en schip uit de 15^e eeuw (blz. 45 ; ook verschenen in « **Kerlingaland** », blz. 24) ; schip uit de 16^e eeuw (blz. 46 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 29 ; ook verschenen in « **Kerlingaland** », blz. 25) ; Bakkersveer (blz. 50 ; in de stijl van Armand

HEINS ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 182) ; toren van het Gravenkasteel te Rupelmonde (getekend E. H. ; in de stijl van Armand HEINS ; blz. 46 ; ook verschenen in « **Schelde vrij** », blz. 182) ; jonge waterratten (blz. 54) ; Bornhem en Aartselaar (blz. 53 ; in de stijl van Armand HEINS) ; Temsche (blz. 54).

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%207A.pdf>

Ontdek « **Over Hoogstraten naar Turnhout** », hoofdstuk 7 (**tweede deel**), bladzijden 55-62 :

<https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%20HOOFDSTUK%207B%20OVER%20HOOGSTRATEN%20NAAR%20TURNHOUT.pdf>

Worden behandeld : Het reisplan. — Deurne. — Westmalle. — Oostmalle. — De Kempen. — Ontginning. — Middelen van bestaan. — Rijckevorsel. — Hoogstraten. — Merxplas. — Wortel. — Turnhout. — Historische herinneringen. Men vindt er volgende afbeeldingen : kasteel van 's Gravenwezel (in de stijl van Armand HEINS ; blz. 56) ; abdij van Averbode (blz. 58) ; kerk van Hoogstraten (blz. 60) ; kasteel van Turnhout (blz. 61).

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE>

[%201%20CHAPITRE%207B.pdf](#)

Ontdek « *Door de Limburgsche heide* », hoofdstuk **8**, bladzijden 62-76 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%208%20DOOR%20LIMBURGSCHE%20HEIDE.pdf>

Worden behandeld : Zonnegang op de heide — Rethy — De graaf van Rethy — Moll — Met de trein naar Hamont — Eene reis met de diligence — Een voetrejs — Eene gesprek over de bijen — Iets over turf — Kempische sagen— Bree en Maaseyck — Naar Hasselt — Genck — Limburgs hoofdstad — de Boerenkrijg.

Men vindt er volgende afbeeldingen (2 minder dan in de Franstalige uitgave) : hoekje van Moll (bladzijde 58), bijenhal (bladzijde 66), bijenhouder (bladzijde 69), Bree (bladzijde 72), ouderwetsche huizen te Maaseyck (bladzijde 73), een toekomstige nijverheidsstad : Genck (bladzijde 74), Sint Quentin-kerk te Hasselt (bladzijde 75).

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2008.pdf>

Ontdek « *Nog door de Limburgsche heide* », hoofdstuk **9**, bladzijden 76-81 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%209.pdf>

Worden behandeld : Zonhoven. — Houthalen. — De mijnen van Coursel. — Peer. — Het kamp van Beverloo. — Over Moll naar Gheel. — (Henri) Conscience en de Kempen. — Gesprek over het water.

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2009.pdf>

Ontdek « **Gheel** (Geel) », hoofdstuk **10**, bladzijden 82-84 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%2010%20GHEEL.pdf>

Worden behandeld : De krankzinnigen in de middeleeuwen. — De overlevering der H. Dymphna. — Hoe Gheel eene krankzinnigenkolonie kreeg. — Hoe de gezinsverpleging ingericht is.

Er is geen afbeelding.

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2010.pdf>

Ontdek « **Terug naar Antwerpen** », hoofdstuk **11**, bladzijden 84-90 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%2011%20TERUG%20NAAR%20ANTWERPEN.pdf>

Worden behandeld : Over ijzerroer. — Westerloo. — Tongerlo. — Heyst op den Berg. — Spotnamen. — Te Lier. — Bezoek aan de stad. — Naar huis terug.

Men vindt er volgende afbeeldingen : belfort van Herenthals (blz. 85), hoofdkerk van Lier (blz. 87), belfort van Lier (blz. 88 ; afbeelding van E. H., in de stijl van Armand HEINS), begijnhof te Lier (blz. 89).

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2011.pdf>

Ontdek « **De steenbakkerijen** », hoofdstuk **12**, bladzijden 90-95 :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%2001%20HOOFDSTUK%2012%20STEENBAKKERIJEN.pdf>

Worden behandeld : De klei langs den Rupel. — Eene steenbakkerij. — Boom. — Het kanaal van Willebroeck.

Er is hier GEEN afbeelding maar wel in :

« **Steen** » van A. VAN DER MEULEN = Abraham HANS in **Nijverheid voor de jeugd** (1915) :

<http://www.europeana.eu/portal/en/collections/world-war-I?q=nijverheid+voor+de+jeugd&view=grid>

« **La pierre** » van A. DUMOULIN = Abraham **HANS** (1926) in **Arts et métiers pour la jeunesse : La pierre - Le lin - Le fer - Le sel - Le**

diamant - Le pain (Anvers, L. Opdebeek ; IV- 208 pages) :

<http://www.idesetautres.be/upload/PIERRE%20DU%20MOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

Dankzij Herwig Kempnaers van de **Historische Drukkerij Turnhout**, zijn minstens 6 originele afbeeldingen van « **La pierre** » te bekijken :

« une hutte d'argile » **bladzijde 3** van « Steen » = page 3 van « La pierre »

<http://archive.historischedrukkerij.be/items/show/3548>.

« maisons du Moyen âge » **bladzijde 5** van « Steen » = page 5 van « La pierre »

<http://archive.historischedrukkerij.be/items/show/3549>.

« les mouleurs et l'aire de séchage » **bladzijde 9** van « Steen » = page 12 van « La pierre »

<http://archive.historischedrukkerij.be/items/show/3550>.

« hangars » **bladzijde 10** van « Steen » = page 14 van « La pierre »

<http://archive.historischedrukkerij.be/items/show/3551>.

« une carrière » **bladzijde 17** van « Steen » = page 26 van « La pierre »

<http://archive.historischedrukkerij.be/items/show/3552>

Zie ook Bernard **Goorden**, « Abraham HANS : **Nijverheid voor de jeugd / Arts et métiers (pour la jeunesse)** » via link :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20VAN%20DER%20MEULEN%20NIJVERHEID%20VOOR%20DE%20JEUGD%20DUMOULIN%20ARTS%20ET%20METIERS%20BGOORDEN.pdf>

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20>

[HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE
%201%20CHAPITRE%2012.pdf](https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2012.pdf)

Ontdek « *In en rond Mechelen* », hoofdstuk **13**, bladzijden 96-105 :

<https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%201%20HOOFDSTUK%2013%20IN%20EN%20ROND%20MECHELEN.pdf>

Worden behandeld : Klein Brabant. — Nijverheid van Mechelen. — Merkwaardige gebouwen. — Op St. Romboutstoren. — Jef Denyn*. — Uitzicht van Mechelen. — De verwoesting van 1572. — De groentenkweek rond Mechelen. — De Maanblusschers. — Standbeeld van Margaretha. — Dodocus-Conie.

Men vindt er volgende afbeeldingen : Halle (blz. 98), Brusselsche Poort (blz. 99), “Men sleepte het blusscheriaal” (blz. 101), oude gevels te Mechelen (blz. 103).

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2013.pdf>

Jef Denyn * is bij Abraham HANS in « *De zingende toren* » terug te vinden (blz. pp.47-58, hoofdstuk « *Met Jozef Denyn op den toren* ») :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20ZINGENDE%20TOREN%204%20JOZEF%20DENYN.pdf>

Een artikeltje, « *Le carillon de Malines* », van William COOLEN, werd aan Jef Denyn besteden in het nummer 16 van 15 augustus 1922 in ***Bulletin officiel du Touring Club de Belgique*** :

<http://www.idesetautres.be/upload/CARILLON%20MALINES%20JEF%20DENYN%20BULLETIN%20TOURING%20CLUB%20BELGIQUE%20192216.pdf>

Ontdek « *Een waterleiding* », hoofdstuk 14, bladzijden 105-107 van ***Op reis door België*** door Abraham **HANS** (Antwerpen, Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ?; 107-II bladzijden).

<https://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20OP%20REIS%20DOOR%20BELGIE%201%20HOOFDSTUK%2014%20WATERLEIDING.pdf>

Worden behandeld : Naar Waelhem. — 't Gevecht bij Waelhem. — Graaf de Merode. — De Water-Works.

Er is GEEN afbeelding.

Link naar Franstalige vertaling :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201%20CHAPITRE%2014.pdf>

Men verstaat beter dat Abraham HANS zo streng tegenover de Duitsers van 1914-1918 in ***De Groote Oorlog*** was (Franstalige vertaling, ***La Grande Guerre***, ook op

<https://www.idesetautres.be/>),

want hij mocht vergelijken met deze *reisindrukken*, die hij voor de oorlog schreef en die even zo

boeiend zijn als die van Alexandre DUMAS.

Die tekst, in oude spelling, werd ter beschikking gesteld o. a. om iemand anders aan te moedigen die tekst in hedendaagse spelling om te zetten.

© 2018, Bernard GOORDEN

Nota bene.

Ontdek ook ***Op reis door Vlaanderen*** door Abraham **HANS** in « ***'t Vlaamsch gezin*** », nummers 1-14, 1922-1923 op :

<https://www.idesetautres.be/?p=ndls>

Ontdek ook de etsen van Jozef LINNIG (1815-1891) :

Oud Antwerpen, naar de natuur getekend en geetst door Linnig op

<https://www.idesetautres.be/>

De commentaren (van 1868), in het Nederlands en in het Frans, zijn aan François Henri MERTENS (1796-1867) te wijten / Les commentaires (de 1868), tant en néerlandais qu'en français, sont dus à François Henri MERTENS (1796-1867).

De supplémentaire commentaren (van 1978), in het Nederlands, het Frans, het Engels en het Duits, zijn aan George van Cauwenbergh en/of Léon VOET te wijten / Les commentaires supplémentaires (de 1978), en langues néerlandaise, française, anglaise et allemande, sont dus à George van Cauwenbergh et/ou Léon VOET.